

Benjamin Alard

–Integral de l'obra per a clave de Bach (XI)

Palau Bach

Dimecres, 26 d'abril de 2023 – 20 h

Petit Palau

Amb la col·laboració de:

Membre de:

Programa

Benjamin Alard, clavecí

I

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

El clavecí ben temperat (extractes dels llibres I i II)

Preludi i fuga en Si menor, BWV 893

Preludi i fuga en Si major, BWV 892

Preludi i fuga en Re major, BWV 874

Preludi i fuga en Si bemoll major, BWV 890

Preludi i fuga en Si bemoll menor, BWV 891

Preludi i fuga en Mi bemoll menor, BWV 853

Preludi i fuga en Fa diesi major, BWV 858

Fantasia cromàtica i fuga en Re menor, BWV 903

II

Johann Sebastian Bach

El clavecí ben temperat (extractes dels llibres I i II)

Preludi i fuga en Do sostingut major, BWV 848

Preludi i fuga en Do sostingut menor, BWV 849

Preludi i fuga en Do sostingut major, BWV 872

Preludi i fuga en Do sostingut menor, BWV 873

Preludi i fuga en Sol sostingut menor, BWV 863

Preludi i fuga en Re sostingut menor, BWV 876

Preludi i fuga en La bemoll major, BWV 886

“Contrapunt XI”, de *L'art de la fuga*, BWV 1080

Durada aproximada del concert: primera part, 48 minuts | pausa
de 15 minuts | segona part, 30 minuts.

#clàssics #nousreferents

Poema

vida

no hi haurà pau per als vents
ni les aigües ni la sorra,
ni el bosc deixarà de caminar
ni el camí poc fressat d'extingir-se
ni les pedres de rodar
ni les dunes de ballar.

i s'ho mira un, tanmateix,
que sí que ho deixarà tot
—respirar, caminar, trescar—
i que medita sobre l'ordre i la plenitud.

Eduard Escoffet

Menys i tot (LaBreu edicions, 2017)

Palau
de la Música
Catalana

Abonaments
a la carta
a partir de
3 concerts!

La Patètica de Txaikovski
amb musicAeterna & Currentzis

Cantates de Bach
amb Les Arts Florissants & Agnew

Goyescas de Granados
amb Javier Perianes

Juan Diego Flórez

Il Tamerlano de Vivaldi
amb l'Accademia Bizantina & Dantone

Seong-Jin Cho, piano

Patricia Kopatchinskaja & Fazil Say

Joyce DiDonato & Il Pomo d'Oro

Xavier Sabata & Vespres d'Arnadí

Juan de la Rubia & Cor de Cambra del Palau

Wagnerisme
amb l'Orquestra del Gran Teatre
del Liceu & Pons

Abonaments a la carta fins al 15% de descompte

Comentari

Punt i... final?

Durant la darrera dècada alguns tenim la certesa que hem crescut (com a persones, com a oients) al costat de Benjamin Alard, amb cadascuna de les visites que ha fet al Palau de la Música per desgranar la integral per a teclat de Johann Sebastian Bach. Amb el concert d'avui culmina una fita que molts ens preguntàvem fins on ens portaria, i si tots plegats seríem capaços de fer el cim. Doncs bé, aquí estem, a punt per escoltar el darrer dels concerts d'aquesta integral fascinant en què hem comptat amb un músic excepcional que, en aquests anys precisament, ha deixat de ser una promesa solvent per esdevenir un intèrpret internacionalment reconegut de l'obra del geni d'Eisenach.

En fer el cim d'una gran muntanya, cal sempre clavar una bandereta al punt més alt, i en aquesta vetllada Alard ens proposa fer-ho amb una acurada selecció de peces que ens mostren aquest Bach divers però fidel al seu estil; amant de les formes petites, però gran en la seva concepció de la música; amb els peus arrelats a la tradició, però portant-la a límits insospitats sense transgredir-la.

Un bon exemple d'aquest últim aspecte és la *Fantasia cromàtica i fuga en Re menor, BWV 903*, obra que s'emmarca en la producció de Bach al voltant del 1720, quan treballava a Weimar i Köthen, just abans de traslladar-se a Leipzig, on romandria més d'un quart de segle, fins al final de la seva vida. Ens trobem, doncs, amb un compositor de més de trenta anys, ja experimentat, que porta les normes de la tonalitat a l'extrem, però sense sortir-se mai de les normes estrictes. La *Fantasia* fa honor al seu nom, tot exhibint els trets de l'anomenat *stylus phantasticus*, en què regnen la improvisació i l'especulació harmònica. Tot seguit, la *Fuga* ens torna al cànon estricte de la composició, amb el gènere en què Bach va ser –és, encara– mestre absolut. Amb una melodia plena de cromatismes i salts que dificulten la composició enormement, el creador posa a prova l'intèrpret i ofereix als oients una veritable proesa.

En la selecció de preludis i fugues d'*El clave ben temperat* que ens proposa Alard, hi trobem des de peces tan conegudes com el BWV 848 en Do sostingut major fins a d'altres que potser no han captat tant l'atenció del públic general. El caràcter contemplatiu dels números 849 i 853 conviurà per uns moments amb l'esperit galant del 858, l'impuls de la fuga 873, la misteriosa felicitat del 874... En fi, un catàleg força complet dels millors fruits de l'enginy bachià.

Per acabar, un fragment, només un, de *L'art de la fuga*, que junt amb la *Missa en Si menor* i l'*Ofrena musical* constitueixen el testament de Bach recopilat per ell mateix en els tres darrers anys de vida.

L'escollit és el “Contrapunt XI”, en què el tema original amb prou feines és recognoscible: Bach el deforma canviant-ne el ritme, incorporant-hi pauses que fan que l'entrada de la melodia sigui sempre a contratemps, i hi introdueix cromatismes. Les dotze notes sobre les quals Bach construeix aquest monument, alhora hi són i no hi són. Bach sempre té alguna cosa de física quàntica. Per això, també podem dir que aquest és el punt final de la presència d'Alard al Palau, bo i sabent que tornarà a venir –esperem que aviat.

Pep Gorgori, Musicòleg i periodista

Avançament de temporada
2023–2024

Palau
de la Música
Catalana

—*Palau 100*

19.10.23

Ensemble Pygmalion & Pichon
—*Requiem* de Mozart

26.10.23

London Symphony Orchestra
& Pappano
—*Així parlà Zaratustra* de Strauss

21.11.23

Orquestra Nacional de Lió
& Znaider
—*Simfonia núm. 1* de Brahms

21.12.23

Accentus, Insula Orchestra
& Equilbey
—*El Messies* de Händel

22.01.24

Orquestra Filharmònica
de Dresden & González
—Mahler i Strauss

13.02.24

Balthasar Neumann
& Hengelbrock
—*Requiem* de Brahms

14.02.24

Balthasar Neumann
& Hengelbrock
—*Lobgesang* de Mendelssohn

18.03.24

Monteverdi Choir, English
Baroque Soloists & Gardiner
—*Israel a Egipte* de Händel

22.04.24

Philharmonia Orchestra
& Gardiner
—*Sisena* de Dvořák

28.05.24

Los Angeles Philharmonic
& Dudamel
—*Simfonia del Nou Món*
de Dvořák

Abona't a Palau 100 (10 concerts) a partir de 202 euros a
www.palaumusica.cat i a Taquilles del Palau.
Abonaments a la carta a la venda a partir del 15 de maig.
Entrades individuals a la venda a partir del 29 de maig.

Biografia

Benjamin Alard, clavecí

L'univers de Benjamin Alard és el de la música de Johann Sebastian Bach. Hi té una tan gran complicitat musical, que el 2004 el jurat li va atorgar el primer premi del Concurs Internacional de Clavecí de Bruges.

Des de ben jove va sentir una gran fascinació pels misteris de l'orgue. Els seus primers mestres van ser Louis Thiry i François Ménissier als conservatoris de Dieppe i de Rouen.

Gràcies a Élisabeth Joyé, amb qui estudiava a París, va descobrir el repertori de clavecí. El 2003 va ingressar a la Schola Cantorum de Basilea per treballar amb Jörg-Andreas Bötticher, Jean-Claude Zehnder i Andrea Marcon.

Des del 2005 és el titular de l'orgue Bernard Aubertin de l'església Saint-Louis-en-l'Île de París, on sovint ofereix recitals consagrats a la música de Bach.

Tant pel que fa a l'orgue com al clavecí, B. Alard divideix el seu temps entre els recitals i la música de cambra, amb dos claves amb Élisabeth Joyé, en sonata amb el violinista François Fernandez o fins i tot amb el flautista Emmanuel Pahud. Cada temporada és convidat als principals centres de música antiga arreu del món.

Ha publicat, amb el segell discogràfic Hortus, *Andreas Bach Buch*, nombroses transcripcions, el *Manuscrit Bauyn* i un disc de música francesa dels segles XVII i XVIII, així com també *Sonates en trio per a orgue* de Johann Sebastian Bach i el *Clavier-Übung I i II* per a Alpha. Aquests enregistraments han estat lloats fermament per la premsa musical.

Benjamin Alard ha començat a enregistrar per a Harmonia Mundi la integral de l'obra per a clave de J. S. Bach. Aquest treball impressionant l'està ocupant durant una dècada. Així, els primers cinc primers volums d'una sèrie de divuit ja estan disponibles. Després de l'aparició del cinquè, *Weimar 1708-1713. Tocates i fugues* la tardor del 2021, l'any 2022 va publicar el primer llibre d'*El clave ben temperat* amb motiu dels tres-cents anys de l'obra. Aquest CD va ser premiat amb el Diapason d'Or.

La tardor del 2022 Harmonia Mundi va publicar d'acord amb Benjamin Alard una edició especial dedicada a l'*Orgelbüchlein* amb la col·laboració de l'Ensemble Vocal Bergamasque i el cor de la catedral de Notre-Dame de París.

Benjamin Alard és convidat habitualment a les principals sales de concerts d'Europa, el Japó i els Estats Units. El desembre del 2022 va tocar per primera vegada a la Library of Congress a Washington DC.

També et pot interessar ...

Palau Bach

Dilluns, 22.05.23 – 20 h

Sala de Concerts

Integral de Quartets per a Piano de Brahms
(II)

Laia Masramon, piano

Eric Höbarth, violí

Hariolf Schlichtig, viola

Christoph Richter, violoncel

W. A. Mozart: *Quartet per a piano núm. 2, en Mi bemoll major, KV 493*

J. Turina: *Quartet per a piano en La menor, op. 67*

J. Brahms: *Quartet per a piano núm. 3, en Do menor, op. 60*

Preu: 25 euros

Mecenes d'Honor

Mecenes Protectors

Mitjans Col·laboradors

Col·laboradors

Armand Basi – Bagués-Marsiera Joiers – Balot Restauració – Calaf Grup – Cardoner Grup – Catalonia Hotels & Resorts – Coca-Cola – Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports – Deloitte – Eurofirms Group – FC Barcelona – Fundació Antiques Caixes Catalanes – BBVA – Fundació Caixa d'Enginyers – Fundació Castell de Peralada – Fundació Metalquímia – Gómez-Acebo & Pombo – Helvetia Compañía Suiza S.A. de Seguros y Reaseguros – Illy – La Fageda – Nexo – Quadis – Saba Infraestructures, S.A. – Scasi Soluciones de Impresión S.L.

Amics Benefactors

Ascensores Jordà, S.A. – Fundació Antoni Serra Santamans – Inclos Interiorisme, S.L. – Veolia Serveis Catalunya S.A.U. – Salvador Viñas Amat

Benefactors Palau XXI

Mª Dolors i Francesc – Elvira Abril – Rosamaria Artigas i Costajussà – Professor Rafael I. Barraquer Compte – Francesc Xavier Carbonell Castellón – Lluís Carulla Font – Mariona Carulla Font – Josep Colomer Maronas – Isabel Esteve Cruella – Pere Grau Vacarissas – Jordi Gual i Solé – María José Lavin Guitart – Ramón Poch Segura – M^a. del Carmen Pous Guardia – Juan Manuel Soler Pujol – Daniela Turco – Joan Uriach Marsal – Joaquim Uriach Torello

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

